

ירושלים, ג' באב תשפ"א
12 ביוני, 2021

לכבוד:
מנהלי בתי הספר
מדריכים, רכזי מקצוע ומורים לספרדית
שלום רב,

חוזר מפמ"ר ספרדית לשנה"ל תשפ"ב

הנושאים בחוזר:

עמוד	נושא
2	1. דברי פתיחה
3	2. מידע על מבחן הבגרות
3	2.1 תלמידים אינטרנטיים
6	2.2 נבחנים בודדים, משנה ואקסטרנים
8	3. תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה
9	4. ארגון הלמידה
10	5. פיתוח מקצועי
10	6. אירועים צפויים
12	7. צמצום פערים

העתק:
ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גב' דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
מר' משה זעפרני, מנהל אגף א' שפות
גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי
מר' דויד גל, מנהל אגף בכיר הבחינות

1. דברי פתיחה

כבר כמה עשרות שנים שאנו מלמדים ספרדית במערכת החינוך בישראל. כיום הביקוש ללימוד ספרדית הוא רב בשל צרכים בינלאומיים ובשל האינטרס של התלמידים, של ההורים ושל מנהלי בתי הספר. הרואים בספרדית הזדמנות להצליח במישורים שונים. לימוד ספרדית חושף את הלומד לתרבויות עשירות ומגוונות בעלות השפעה עולמית בכל התחומים.

לפניכם חוזר מפמ"ר תשפ"ב המפרט ומאחד את כלל ההנחיות הקיימות לשנת לימודים זו ואת העדכונים. כל המידע הרשמי מועבר ע"י הפיקוח על הוראת הספרדית באמצעות חוזרי מפמ"ר ומפורסם גם באתר הרשמי של הפיקוח, ורק הם המחייבים והעדכניים. באחריות המורה לעקוב אחר העדכונים באתר.

לימוד השפה הספרדית, נלמד בגישה התקשורתית, ונושאי הלימוד כוללים את כל מיומנויות השפה: קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור, עם דגש על השפה הדבורה. זו שנה שנייה שתוכנית העבודה היא בדגש על העמקת והרחבת לימוד אוצר המילים, השנה נתנסה בשיטות ליישום לימוד אוצר המילים במצבים אותנטיים. כהכנה לשנת הלימודים תשפ"ג יש לחשוף את התלמידים לטקסטים מסוגות שונות. כמו כן יש להקדיש זמן לתכנים תרבותיים והיסטוריים.

לאור השינויים שחלו בשנה האחרונה יש לפתח מיומנויות טכנולוגיות ולמידה מרחוק על מנת להמשיך את רצף הלמידה בכל מצב. נמשיך ללמד הן בצורה מקוונת והן בצורה פיזית בחלל לפי הצורך.

אני מאחלת לכולכם ברכה והצלחה בעבודתכם בהערכה רבה

בברכת שנה פורייה

סאלי גולדפר צ'רניצקי
מדריכה מרכזת ארצית ספרדית

2. . מידע על בחינות הבגרות

2.1 תלמידים אינטרניים

2.1.1 בגרות חיצוני בע"פ- 60% ברמת 5 יחידות.

סמל שאלון 579385

מטרות הבחינה

התלמידים נבחנים בידע ותוכן ברמה של 5 יח"ל אשר מקבילה לרמת B2/B1MCER שרכשו בבית הספר באופן ספירלי רב-שנתי

המועמדים נבחנים בארבע המיומנויות הבאות.

1. הבנת הנקרא/הבנת הנקרא-נצפה .

2. הבנת הנשמע .

3. הבעה בעל פה

4. הבעה בכתב

החל משנת תשע"ו, מבנה בחינת הבגרות השתנה ומתקיימת בחינה חיצונית אחת אשר מהווה 60% מהציון.

הבחינה החיצונית נערך בעל פה , במשך 40 דקות לתלמיד, התוצאות נרשמות ב**מחוו** ע"י הבוחן שכולל:

חלק א' – הבנת הנקרא (10 דקות)

הקראה של טקסט בנושאים שנלמדו (ספרות, עיתונות, אקלים, תיירות, תרבות הפנאי, קולינריה, ועוד).

קטע הטקסט הוא בלתי מוכר (Unseen).

אורך הטקסט 150-200 מילים ברמת חמש יח"ל.
יכנו 10-15 טקסטים שונים מהם יבחר הבוחן טקסט אחד לכל נבחן.
הועלו הצעות לטקסטים מגוונים: טקסט שבו חסרות מילים וצריך להתאים מילים מתוך בנק מילים;
סיפור ואחריו משפטי נכון-לא נכון (שעל הנבחן להקריא ולענות); תקצירי סרטים שצריך להתאים להם
את שמות הסרטים; מודעות דרושים באינטרנט (צריך להתאים בין המודעה למחפש ה"שירות").
שלוש שאלות על הטקסט
סה"כ ניקוד על חלק זה 30%

חלק ב' - טקסטים ספרותיים (6 דקות)
מבוסס על תמונה, התלמיד מדבר על אחד מהטקסטים הספרותיים שלמד במגמה, הוא
צריך לציין:
שם היצירה, מכותב, פרטים על העיר איפה המכותב נולד, מסר והערכים של הטקסט, ודאה אישית
סה"כ ניקוד על חלק זה 20%

חלק ג' - דקדוק ומענה בכתה (5 דקות)
חלק זה יכלול קריאת טקסט קצר וכתובת תגובה ל: הודעת , SMS, mail-e מברק, בלוג או כד -'
בהערכה יש להתייחס להבנת הנקרא, לשטף הכתיבה, לשימוש באוצר מילים מתאים ונכון, ולתוכן
התגובה.
סה"כ ניקוד על חלק זה 15%

חלק ד': הצגה עצמית (3 דקות)
10 % מהציון הכולל
דו שיח חופשי -דגש על שטף דיבור, שימוש באוצר מילים, הגייה, מבנה משפט ועוד .
סה"כ ניקוד על חלק זה 10%

חלק ה': הצגת הפרויקט (6 דקות)

עבודה שהוכנה לאורך תהליך הלמידה: (עבודה על נושאים מגוונים, כגון: הסביבה בה אני חי, מסעות, מנהגים ומסורות, רב תרבותיות, תרבות הפנאי, השתתפות פעילה בפרויקטים ייחודיים של המגמה (תחרויות כתיבה, בתי ספר תאומים, ועוד) סה"כ ניקוד על חלק זה 25%

תנאי קדם לחלק זה: דו"ח פרויקט חתום על ידי המורה המתעד את התקדמות התלמיד במהלך תהליך הלימודים בכיתה י"א ו - י"ב פרזנטציה של הפרויקט; (הערכה על פי מחוון שיימסר מהפיקוח למורה)

2.1.2 הערכה הבית ספרית – 40%

סמל שאלון 579283

ההערכה הבית ספרית מהווה 40% מהציון ומורכב מפרויקט, מבחנים וכדומה .

המלצות למורים ולמנהלי בתי הספר

* התלמידים ילמדו את השפה בגישה התקשורתית. הגישה התקשורתית שמה דגש בראש ובראשונה על תקשורת והעברת מסרים. לפי גישה זו, מבנה השפה אינו הנושא העיקרי של השיעור, אלא נלמד לצרכים תקשורתיים.

* במהלך הלימוד יפותחו ארבע מיומנויות השפה: הבנת הנשמע, הבעה בעל פה, קריאה והבנת הנקרא/ הבנת הנקרא-נצפה, והבעה בכתב, אך הדגש יושם על דיבור, האזנה וקריאה, וזאת כדי לשפר את היכולות התקשורתיות בשפה.

* נושאי הלימוד יתבססו על התכנים שנלמדו בכיתה על פי ההנחיות המפורטות בתכנית הלימודים.

* הכלים המומלצים להערכת תהליך למידת תחום התוכן, הכולל תרבות, ספרות, שפה ועוד, תוך כדי שימוש בכלים מתוקשבים להלן:

- מבחן באישור מפמ"ר במחצית השנייה של כיתה י"ב : צוותי מורים ירכיבו מבחנים באישור מפמ"ר כחלק מההערכה הפנימית. מבחנים אלו יעברו לאישור המפמ"ר לפני הבחנות התלמידים.

- הכתבות, בחנים ומבחנים

- מטלות ביצוע/משימות אותנטיות ורלוונטיות

- תלקיט (פורטפוליו) כתוב או דיגיטלי

- עבודת חקר/מיזם/פרויקט

2.2. נבחנים בודדים, משנה ואקסטרנים

תלמידים בודדים ותלמידי משנה אינם נדרשים להירשם דרך הפיקוח אלא דרך רכזי הבגרויות בבתי הספר בלבד

. הרישום יעשה במערכת הבית ספרית ללא הגשת ציון מגן.

• 2.2.1 3 יחידות לימוד-60%

- סמל שאלון 579382

- משך הבחינה שלוש שעות

- חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-ספרדי, ספרדי-עברי מילון אלקטרוני (לזכאים)

- תלמידים יקבלו העתק של שירים מתוך רשימת היצירות שנלמדו, ע"י הבוחן

- הנחיות ומבחן משנת הלימודים החולפת נמצאים באתר.

2.2.1.1 שאלות בבגרות

שאלות עמ"ר

הטמעת פריטי בחינות מקדמי חשיבה ושאלות העמ"ר ערך, מעורבות, רלוונטיות בבחינות החיצוניות. החל משנת הלימודים תשע"ז, ברוב בחינות הבגרות היו שאלות שהן שאלות חשיבה מסדר גבוה

הנוגעות לחיי הלומדים או עוסקות בערכים מתוך תכנית הלימודים של תחום הדעת, בהיקף של עד 5 נקודות. בבחינת הבגרות בהן קיימות שאלות מסוג זה – הורחב היקפן באופן מדוד תוך דיאלוג עם המורים. דג' לשאלות אלו בשאלון 579382:

א- בחר שתי תמונות ותאר בהרחבה כיצד כל אחת מהן מתקשרת ליצירה ספרותית שלמדת.

ב- פרט בהרחבה מהו המסר של כל אחת מהיצירות אליהן התייחסת בסעיף הקודם.

ראה פרסום [מבחני בגרות](#) באתר המקצוע

שאלות עם יצירת משולבת

כתיבה משולבת המאפשרת לתלמיד להבין טקסטים ספרותיים ולהביע בכתב את השילוב ביניהם באמצעות יצירה חדשה כגון: דו שיח בין שתי דמויות מיצירות שונות, חיבור בין תפאורות שונות המהווה למידה משמעותית וחוויתית לתלמיד.

• 2.2.2 יחידות לימוד 40%

- סמל שאלון 579282
- משך הבחינה שעתיים וחצי.
- אין חומר עזר
- הנחיות ומבחן משנת הלימודים החולפת נמצאים באתר.
- על ביה"ס לצלם את הבחינה עבור הנבחנים + חומר עזר מותר בשימוש.
- החל מהשנה, על התלמיד לענות על השאלון.
- הבחינה תימסר לנבחנים עם שעת התחלת הבחינה

3 תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה.

התיק מציג את כלל תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים. תיק תכניות לימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תוכנית הלימודים.

2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).

3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים. בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית. התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

4 ארגון הלמידה

בחט"ב הביניים לימודי הספרדית הן בחירה בנוסף לשפות החובה. מסגרת הזמן המומלצת ללימוד השפה הספרדית ע"פ שכבת גיל היא כדלקמן:

חטיבת הביניים

כיתה	מס' שעות הלימוד המומלץ
ז	3-2 ש"ש
ח	3-2 ש"ש
ט	3-2 ש"ש

תיכון

כיתה	מס' שעות הלימוד המומלץ
י-י"א- יב	15 ש"ש ל 5 יחידות

5. פיתוח מקצועי

לאחר שילובם של המורים בהוראת תחום הדעת, יש חשיבות רבה להשתתפותם בקביעות בתהליכי פיתוח מקצועי בספרדית כדי להתעדכן בהדגשים ובחידושים של הוראת ולמידת המקצוע בכלל העולם ובישראל בפרט. במהלך כל שנת לימודים מתקיימות מגוון השתלמויות ארציות, ובהן השתלמויות מקוונות למורים בתחילת דרכם ולמורים ותיקים, השתלמויות להטמעת אמצעים דיגיטליים בהוראה בבתי הספר ועוד. השנה נשים דגש על למידה מקוונת כלים דיגיטליים ולומד העצמאי.

פירוט ההשתלמויות ועדכון הפרטים מתפרסמים [באתר המקצוע](#)

כנס רכזות ורכזי מקצוע של המזכירות הפדגוגית

כל המצגות שהועברו במסגרת ההרצאות וחדרי הדיון נמצאות במרחב הפדגוגי - **ממש כאן. לשימושכם**
מתוך כ 2000 רכזי מקצוע (מכל המגזרים, הגילאים והמחוזות) שענו על השאלון, ניתן לראות כי ההגדרה הרווחת בקרב רכזי המקצוע את תפיסת התפקיד שלהם כוללת:

- ✳️ אחריות לבניית תכנית עבודה ומימושה
- ✳️ אחריות על התווית תפיסת הלמידה
- ✳️ הובלת צוות מורים המלמדים את תחום הדעת והתמקצעותם

אנו, במזכירות הפדגוגית, מכירים בתפקידכם החשוב כמחוללי שינויים פדגוגיים בתוך בית הספר, ומזמינים אתכם להמשיך להיות בקשר עם המפגמים ומדריכיהם.

תודה רבה
לכל מי שהשתתף בכנס הראשון מסוגו שכלל את רכזי המקצועות מכל תחומי הדעת ומכל שלבי הגיל.

הכנס היה מעשיר ופורה בזכותכם

למעבר השתלמויות תשפ"ב

כנס הרכזים הבא יתקיים במהלך חודש אוקטובר 2021
עקבו אחרינו בפייסבוק ובאתר המזכירות המתחדש
חופשה נעימה!

THANK YOU

6. אירועים צפויים

- השנה, התלמידים הלומדים את המקצוע ובתי הספר שבהם קיימים לימודים בספרדית מארגנים אירוע מרגש ומרתק מאפשר להציג את הקדמתם בלימוד השפה. באירוע נוכחים נציגים משגרירות של מדינות אמל"ט, הקריביים וממלכת ספרד בישראל הנותנים לנו את הכבוד לארח אותם ולחזק את קשרי התרבות שהספרדית היא חלק בלתי נפרד מהן. השנה הטקס יתקיים בבי"ס מקיף ט' ע"ש דוד אלעזר, שבראשון לציון.
פרטים להרשמה [באתר המקצוע](#).
 - המכביה היא אירוע הספורט הגדול והמשמעותי ביותר בעולם היהודי, המכנס במדינת ישראל ספורטאים יהודים מכל העולם אחת לארבע שנים. במהלך השנה יתקיים תהליך למידה במקצוע ספרדית שיעסוק במכביה: חוברת דיגיטלית הכוללת הסברה בספרדית של אתרים תיירותיים בישראל, זה ייתן הזדמנות לתלמידים לתרגל מה שלומדים בתוך הקשר מציאותי ולספורטאים להשתלב ולהכיר את ארץ ישראל בשפת אם שלהם, פגישות וירטואליות בין ספורטאים ממדינות דוברי ספרדית שמשותפים במכבייה ותלמידי ספרדית.
-

7. הצעות פדגוגיות לצמצום פערים

- עבודה פרטנית
- עבודה בקבוצות ובזוגות
- תכניות ופרויקטים דיפרנציאליים
- ימי תגבור

כל הפעילויות מבוססות על [מיקוד ספרדית תשפ"ב](#)